

GENERALE REGELING VOOR ECHTSCHEIDING EN HERTROUWEN NA ECHTSCHEIDING

Ingevolge artikel C46.5 KO

Uitspraken door synodes over huwelijk en echtscheiding

Door synodes zijn uitspraken over huwelijk en echtscheiding gedaan, te beginnen met de GS Amersfoort-Centrum (2005) – deze zijn hieronder samengebracht:

a. Uitspraak over kerkelijke bevestiging van nieuw huwelijk na echtscheiding

uit te spreken, dat in principe in de Gereformeerde Kerken hertrouwen na een scheiding niet passend wordt geacht bij de stijl van het Koninkrijk van Christus. Wanneer een kerkenraad om gegronde redenen niettemin met een volgend huwelijk instemt, ziet hij, op dezelfde wijze als bij een eerste huwelijk, toe op de kerkelijke bevestiging ervan. De kerkenraad ziet daarbij tevens toe op een, voor zover noodzakelijk, aan de omstandigheden aangepast gebruik van een van de vastgestelde formulieren voor de kerkelijke bevestiging van het huwelijk.

Gronden:

1. de Heilige Schrift legt alle nadruk op Gods bedoeling met het huwelijk als een levenslange verbintenis (Mat. 19:6);
2. het past bij de stijl van het koninkrijk, zoals de Here Jezus ons die geleerd heeft, grote nadruk te leggen op het karakter van het gegeven jawoord. Een eenmaal gegeven belofte van trouw blijft gelden, zolang de andere partij nog geen volgend huwelijk gesloten heeft;
3. kerkenraden houden een eigen verantwoordelijkheid t.a.v. de vraag of een tweede huwelijk na echtscheiding aanvaardbaar is en kerkelijk bevestigd kan worden.

(Acta GS Amersfoort-Centrum 2005, art. 57, gewijzigd in Acta GS Zwolle-Zuid 2008, art. 35, art. 37, gewijzigd door de GS Ede 2014)

b. Uitgangspunten en richtlijnen

Uitgangspunten

1. Het huwelijk is door de Here ingesteld. Deze hechte band tussen man en vrouw mag niet door mensen ontbonden worden (Gen. 2:24; Mal. 2:14-16; Mat. 19:3-9; 1 Kor. 7:10-11). Echtscheiding is een ernstig kwaad, dat zoveel mogelijk voorkomen en bestreden moet worden. Leven naar de stijl van het koninkrijk van Christus betekent dat we bij alle huwelijksmoeiten inzetten op verzoening en herstel van de relatie.
2. Indien een huwelijk ten gevolge van zonden of door de gevolgen van de zondeval is aangetast, dient in navolging van Christus middels berouw, vergeving en verzoening gestreefd te worden naar het herstel van de huwelijksband en/of in de weg van zelfverloochening de huwelijksband zoveel mogelijk te worden bewaard. Daarbij kan echter blijken dat in een echtscheiding moet worden berust.
3. In geval van de feitelijke beëindiging van de huwelijksband past het het meest bij de stijl van het koninkrijk van Christus het huwelijk formeel in stand te laten en te kiezen voor een oplossing waarbij de partners onderling afspraken maken en (doen) vastleggen of voor scheiding van tafel en bed.
4. Ook in de hiervoor bedoelde situaties blijft de gegeven trouwbelofte van kracht, zolang een van de beide partijen nog geen ander huwelijk heeft gesloten. Daarom past hertrouwen na een scheiding in principe niet bij de stijl van het koninkrijk van Christus.
5. Besluit een kerkenraad niettemin in te stemmen met het sluiten van een volgend huwelijk, dan ziet hij, op dezelfde wijze als bij een eerste huwelijk, toe op de kerkelijke bevestiging ervan. Hij ziet daarbij tevens toe op een, voor zover noodzakelijk, aan de omstandigheden aangepast gebruik van het formulier voor de kerkelijke bevestiging van het huwelijk.

Richtlijnen

1. Wanneer zich een scheiding dreigt voor te doen in het huwelijk van kerkleden, zal de kerkenraad zijn herderlijke zorg voor de betrokkenen gestalte geven in troost, bemoediging en vermaan. Indien de kerkenraad op basis van gesprekken met betrokken partijen zich een oordeel vormt over de situatie, zal dit oordeel geargumenteed in de notulen worden vastgelegd.
2. Indien de kerkenraad behoefte heeft aan advies, bijvoorbeeld indien tussen de kerkenraad en de betrokken gemeenteleden verschil van inzicht blijft bestaan over de vraag of in de beëindiging van het huwelijk en/of een opvolgend huwelijk moet worden berust in het licht van Gods Woord, dan kan de kerkenraad naar artikel E63.4 en E65.4 van de kerkorde advies vragen aan de classis of haar visitatoren.
3. Indien betrokkenen (of één van hen) vertrekken naar een andere gemeente, gedurende de tijd dat de onder sub 3 van de uitgangspunten genoemde situatie zich voordoet, wordt aan de kerkenraad aldaar beknopt de informatie verstrekt die noodzakelijk is voor de overdracht van de ambtelijke zorg. Voordat de andere kerkenraad wordt ingelicht, zal de betrokken broeder en/of zuster op de hoogte worden gesteld van de inhoud van deze informatie.
4. Is de echtscheiding een feit geworden, dan wordt op de attestatie vermeld: "deze broeder/zuster is gehuwd geweest. Het huwelijk werd op (datum) ontbonden door echtscheiding. Hij/zij was op dat moment lid van de Gereformeerde Kerk te..."
Indien een kerkenraad nadere informatie nodig heeft, met name ter beoordeling van een eventuele nieuwe huwelijksluiting, zal hij met medeweten van de betrokkene zich wenden tot de raad van de in de attestatie genoemde kerk.
5. Overleg zal plaatsvinden tussen kerkenraden die met dezelfde huwelijksbreuk en echtscheiding te maken krijgen. De resultaten van dit overleg zullen schriftelijk worden vastgelegd.
Indien zich tussen de betrokken kerkenraden een verschil voordoet in de beoordeling van een huwelijksbreuk en zij tot verschillende oordelen komen ten aanzien van tuchtoefening en/of kerkelijke bevestiging van een nieuw huwelijk, zal aan de classis van de kerk die in de desbetreffende zaak een beslissing moet nemen, advies worden gevraagd.
6. In situaties van echtscheiding of hertrouwen, waarbij sprake is van verwerping van vermaan en verharding in de zonde, zal de kerkenraad handelen volgens hoofdstuk D van de kerkorde.
7. Het verdient aanbeveling dat elke kerkenraad een huwelijks catechese verzorgt en dat het volgen van die catechese krachtig wordt gestimuleerd voor hen die zich op hun huwelijk voorbereiden en te zijner tijd een kerkelijke huwelijksbevestiging zullen aanvragen.

(Acta GS Amersfoort-Centrum 2005, art. 57, besluit 6 en grond, gewijzigd in 2008, art. 35 'Revisieverzoek Acta GS Amersfoort-C, art. 57, besluit 3, besluit 2 en grond, gewijzigd in 2008, art. 37 'Revisieverzoek Acta GS Amersfoort-C, art.57, besluit 3, besluit 3-4 en gronden, gewijzigd door de GS Ede 2014).

Vastgesteld: Generale Synode van Ede 2014

Publicatiedatum: 1 maart 2015

Inwerkingtreding: 1 juli 2015

Oud recht: zie bovengenoemde Acta

Gewijzigd: Generale Synode van Meppel 2017

Betreft: wijzigingen aangebracht naar aanleiding van besluiten genomen door de Generale Synode van Meppel 2017, waarbij verwijzingen naar de opgeheven Raad van Advies zijn verwijderd in de aanhef, richtlijn 2 en richtlijn 5.

Publicatiedatum: 1 maart 2019

Inwerkingtreding: 1 maart 2019